

ต้นทุนผล ตอบแทนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา ตำบลสันปาม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ณัฏริณี กาตาไชย

จารุวรรณ บัวงาม

ปรีชญา กาตาไชย

นักวิจัยอิสระ

ธิดารัตน์ ทิพย์ประเสริฐ

อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

นิรุทธิ์ ชัยโชค

อาจารย์ประจำ สำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ: 7 เมษายน 2565

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 1 พฤษภาคม 2565

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 19 พฤษภาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุน ผลตอบแทนและเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์การจักสาน ผักตบชวากับวัสดุอื่นประยุกต์ให้เกิดผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และปัจจัยการ ดำเนินการผลิต ในตำบลสันปาม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา มีกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ คือ ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และพ่อค้าคนกลาง จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวามี ต้นทุนใน การผลิต ค่ารองเท้าจักสานผักตบชวาคู่ละ 80 บาท ค่าใช้จ่ายในการผลิต 142 บาทต่อคู่ รวมเป็นต้นทุน ทั้งสิ้น 222 บาทต่อคู่ ขายในราคา 259 บาท กำไรต่อคู่คือ 37 บาท
2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์การจักสานผักตบชวประยุกต์ให้เกิดผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ จากการ ประเมินพบว่า ผู้บริโภคมีความพึงพอใจด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมา ได้แก่ ด้านรูปแบบ ($\bar{X} = 4.45$) และด้านประโยชน์ใช้สอย ($\bar{X} = 4.34$)
3. ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานในภาพรวม อยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X} = 2.17$) เมื่อพิจารณา แต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการผลิต ($\bar{X} = 2.66$) รองลงมา ได้แก่ ด้านต้นทุน และค่าใช้จ่าย ($\bar{X} = 2.16$) และด้านการผลิต ($\bar{X} = 1.69$)

คำสำคัญ: ต้นทุน ผลตอบแทน ผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา

Cost of Return and Product Development of Water Hyacinth Shoes San Pa Muang Sub – District, Muang District, Phayao Province

Nattharinee Katachai

Jaruwan Buanyam

Pirachda Katachai

Independent Researcher

Thidarat Tiphprasert

*Lecturer, Faculty of Business Administration and Liberal Arts,
Rajamangala University of Technology Lanna Chiang Rai*

Nirut Chaichok

Lecturer, School of Accounting, Chiang Rai Rajabhat University

Received: 7 April 2022

Revised: 1 May 2022

Accepted: 19 May 2022

Abstract

The purpose of this research was to study cost and return to develop products of water hyacinth weaving with other materials applied to create new products and to study the problems, obstacles and factors of production in San Pa Muang Sub-district, Mueang District, Phayao Province, the target group used in this study were manufacturers, entrepreneurs and middlemen of 20 people. The tools used in the research were questionnaire the statistics used to analyze the data are averages, percentage value and standard deviation.

The results showed that

1. Cost study and returns from the development of footwear products from water hyacinth there is a production cost the cost of water hyacinth weave shoes is 80 baht per pair, production cost 142 baht per pair, total cost is 222 baht per pair. Profit per pair is 37 baht.
2. Product development of water hyacinth weaving with other materials applied to create new products from the assessment, it was found that The highest average consumer satisfaction was the distribution channel ($\bar{X} = 4.53$), followed by the pattern aspect ($\bar{X} = 4.45$) and in terms of utility ($\bar{X} = 4.34$).

3. Problems and obstacles in the overall operation at in low level ($\bar{X} = 2.17$) when considering each aspect it was found that the areas with the highest averages were product side ($\bar{X} = 2.66$), followed by costs and expenses ($\bar{X} = 2.16$) and production side ($\bar{X} = 1.69$)

Keywords: Cost, Return, Shoe products from water hyacinth.

บทนำ

ผักตบชวาถูกนำเข้ามาในประเทศไทยในปี พ.ศ.2444 ในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยนำเข้ามาจากประเทศอินโดนีเซีย ในฐานะเป็นไม้ประดับสวยงาม โดยเจ้านายฝ่ายในที่ตามเสด็จประพาสประเทศอินโดนีเซีย ได้เห็นพืชชนิดนี้มีดอกสวยงาม จึงนำกลับมาปลูกในประเทศไทย และแพร่พันธุ์อย่างกว้างขวางจากอดีตที่ผักตบชวามีขึ้นอยู่ในไม่กี่พื้นที่ แต่ปัจจุบันเกือบทั่วทุกแห่งเราสามารถพบเห็นผักตบชวาลอยปริ่มอยู่เหนือผิวน้ำ ผักตบชวาจัดเป็นไม้น้ำที่แพร่พันธุ์อย่างรวดเร็วใน 1 เดือนผักตบชวาเพียง 1 ต้นอาจขยายพันธุ์ได้มากถึง 1,000 ต้น ถึงแม้ว่าจะแห้งจนต้นตายแต่เมล็ดของมันก็ยังมีชีวิตต่อไปได้นานถึง 15 ปี และทันทีที่เมล็ดได้รับน้ำที่เพียงพอมันก็จะแตกหน่อเป็นต้นใหม่ต่อไป จนกลายเป็นปัญหาทางน้ำและทวีความรุนแรง จนกระทั่งชื่อเสียงของมันกลายเป็นวัชพืชชนิดหนึ่งที่เมื่อพบเห็นที่ไหนจะต้องกำจัดที่นั่น มนุษย์จะรู้ไหมว่าผักที่ขึ้นชื่อว่าวัชพืชนั้นมีประโยชน์อย่างยิ่ง ที่สามารถนำต้นมาดัดแปลงเป็นผลิตภัณฑ์ โดยคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย และความสวยงามควบคู่กันไป (กิเลน ประลองเชิง, 2559)

การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา จัดได้ว่าเป็นธุรกิจ ชุมชนประเภทหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจให้แก่ประชาชนเป็นการส่งเสริมให้ชาวบ้านช่วยเหลือซึ่งกัน และกันบริหารจัดการโดยประชาชนเองอีก ทั้งเพื่อลดภาระหนี้สินของสมาชิกโดยใช้เป็นแหล่งกู้ยืมเงินตลอดจนปันผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งในเวลาต่อมา เมื่อผลิตภัณฑ์จากผักตบชวาสามารถสนองต่อความต้องการของประชาชน และแก้ปัญหาของเขาได้จึงได้เกิดกลุ่มผลิตภัณฑ์ผักตบชวาขึ้นหลายๆ หมู่บ้านในจังหวัดพะเยาดังนั้นในการศึกษากลุ่มธุรกิจจักสานผักตบชวา ตำบลสันปาม่วง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ครั้งนี้ได้ได้นำพระราชดำริตามปรัชญา “เศรษฐกิจ พอเพียง” ในองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นแนวทางในการพัฒนาการยึดมั่นอยู่กับแนวทางสายกลางในการดำเนินความสัมพันธ์ทางสังคม ทั้งในระดับส่วนตัว ครอบครัว และชุมชนรวมถึงการใช้ชีวิตที่ยั่งยืนโดยหลอมรวมให้มีความกลมกลืนกับทรัพยากรภายในเท่าที่มีอยู่กับการรู้ และภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาบริหารจัดการกลุ่มธุรกิจจักสานผักตบชวาจนประสบความสำเร็จจึงเป็นเหตุจูงใจ ให้ผู้ศึกษาต้องการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มธุรกิจจักสานผักตบชวา ตำบลสันปาม่วง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาต้นทุน และผลตอบแทนจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวาของกลุ่มจักสานตำบลสันปาม่วง
2. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์การจักสานผักตบชวากับวัสดุอื่นประยุกต์ให้เกิดผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่

3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และปัจจัยการดำเนินการผลิต ในตำบลสันป่าม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ทบทวนวรรณกรรม

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2552) ได้แบ่งขั้นตอนการตัดสินใจซื้อเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การรับรู้ถึงความต้องการ ที่รู้สึกว่าได้ตนเอง เป็นสิ่งที่ตนเองต้องการและปรารถนา มีอยู่จริง สามารถใช้งานได้และต้องสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้

2. การค้นหาข้อมูล ผู้บริโภคที่ต้องการแก้ไขปัญหาจะหาข้อมูลจากหลายแหล่งไม่ว่าจะเป็น ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ แหล่งข้อมูลออนไลน์ ผู้ที่เคยซื้อแล้ว หรือจากผู้บริโภคเองโดยการทดลองใช้ ข้อมูลจากฝ่ายขายหรือนักการตลาด

3. การประเมินคุณค่า อาจใช้วิธีการประเมินเกี่ยวกับคุณลักษณะ ความคุ้มค่า การคัดสรรมาแล้ว ไม่ว่าจะเป็นแบรนด์ที่ได้รับความนิยม ความเชื่อมั่นในตัวสินค้า

4. การตัดสินใจซื้อ อาจใช้ช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อเป็นการพิจารณาประกอบการตัดสินใจหากมีสินค้าให้เลือกเยอะหรือคุณภาพ ราคา ความต้องการใกล้เคียงกันอาจทำให้ใช้เวลาในการตัดสินใจนาน

5. พฤติกรรมหลังการซื้อ จากการที่ได้ซื้อไปแล้วผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจอาจแนะนำหรือบอกต่อให้กับลูกค้ารายอื่น

อานนท์ พุทธิมา (2563) ปัจจัยส่วนประสมการตลาด (7P's) ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคคล ด้านการสร้าง และนำเสนอ ลักษณะทางกายภาพ และด้านกระบวนการมีความจำเป็นต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคชาวจีนจากการซื้อของจากไทย กิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการนำสินค้าและบริการของผู้ผลิตออกสู่ตลาดเพื่อ เสนอต่อผู้บริโภคโดยการจัดหาสถานที่ขายหรืออาศัยผู้เชี่ยวชาญทางการตลาดที่เป็นคนกลาง ช่วยในการนำเสนอ สินค้า และบริการไปสู่ผู้บริโภคในเวลาและสถานที่ที่เหมาะสม

อำไพ แสงจันทร์ไทย และ จิรวัฒน์ พิระสันต์ (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์จากผักตบชวา แนวทางการพัฒนา คือ ต้องมีลายเส้นและสีสันทันสมัยมีการประดิษฐ์สร้างสรรค์ให้เกิดคุณค่าทางความงาม ทั้งในงานทัศนศิลป์ ได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม และงานศิลปะประยุกต์ เช่น ออกแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบตกแต่ง ออกแบบนิเทศศิลป์และออกแบบพาณิชย์ศิลป์ ควรเป็นรูปแบบลักษณะรูปทรงเรขาคณิตที่สามารถรองรับได้ตามลักษณะของสัดส่วนบุคคลแต่ละเพศ วัย และควรเน้นการประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ ผลิตภัณฑ์ต้องได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญ และตอบสนองความต้องการของตลาด ผลการประเมินความพึงพอใจของผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ต้นแบบจากผักตบชวามีความพึงพอใจในระดับมาก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา ของคนในชุมชน เช่น ต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงงานทางตรง ค่าใช้จ่ายในการผลิต เพื่อคำนวณผลตอบแทนที่เกิดขึ้น
2. ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สร้างผลิตภัณฑ์จากผักตบชวาที่พัฒนาให้เกิดรูปแบบใหม่ และมีประโยชน์ต่อการใช้งานได้จริง
3. ทำให้ทราบถึงอุปสรรค และปัจจัยการดำเนินการผลิตสินค้า หรือความต้องการของผู้บริโภคที่เกิดขึ้นจากการผลิตเพื่อนำไปปรับปรุง และบริหารจัดการของผู้ผลิตสินค้าจากผักตบชวาของคนในชุมชน

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมดประกอบด้วย ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และพ่อค้าคนกลางผลิตภัณฑ์จากผักตบชวาในตำบลสันป่าม่วง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัด พะเยา ซึ่งมีจำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเอง โดยชุดแบบสอบถามแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จักสานรองเท้าจากผักตบชวาทำให้ทราบถึงวิธีการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และการจำหน่าย

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านการใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์ผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา เพื่อใช้ศึกษา ต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในปัจจัยการดำเนินการผลิตสินค้า และข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้ประกอบการจักสานรองเท้าจากผักตบชวา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบสอบถามไปทำการสอบถามกับกลุ่มประชากรทั้งหมดจำนวน 20 คน โดยการทำแบบสอบถาม ตำบลสันป่าม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เป็นแบบสอบถามชนิดที่ให้กลุ่มเป้าหมายกรอก

3. ทำการบันทึกคำตอบในแบบสอบถาม เพื่อประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Google Form

3.41-4.20 หมายถึง ความพึงพอใจมาก

2.61-3.40 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง

1.81-2.60 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย

1.00-1.80 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด

ขั้นตอนการศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา

1. ผู้วิจัยลงพื้นที่ในการสำรวจการทำผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา ในตำบลสันปาม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เพื่อสำรวจรูปแบบ และวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา

2. จากการลงพื้นที่ในตำบลสันปาม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา พบว่ามีรูปแบบรองเท้าที่หลากหลาย ทั้งรูปแบบดั้งเดิม และแบบใหม่ และมีการยอมรับของผักตบชวากับวัสดุจากธรรมชาติ เช่น โคลน ครั้ง จากนั้นผู้วิจัยเริ่มศึกษารูปแบบของผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา เมื่อได้รูปแบบต้องการ ผู้วิจัยได้ปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนารูปแบบใหม่

3. นำผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา ซึ่งได้นำมาวิเคราะห์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพจักสานรองเท้าจากผักตบชวา และกลุ่มผู้บริโภค

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา ตำบลสันปาม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการอาชีพจักสานผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา

สรุปได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย และมีอายุระหว่าง 50-59 ปี รองลงมาเป็น อายุ 60 ปีขึ้นไป และอายุระหว่าง 40-49 ปี มีสถานภาพสมรส มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี/เทียบเท่า น้อยที่สุด มีอาชีพว่างงาน รองลงมาคืออาชีพเกษตรกร คิดเป็น ร้อยละ 25.00 และอาชีพรับจ้างทั่วไป และมีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท รองลงมาคือรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และการจำหน่าย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจักสานจากผักตบชวาซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เกี่ยวกับจำนวนร้อยละของวัตถุดิบหลักที่นำมาผลิตหัตถกรรมจักสาน ผักตบชวาวัตถุดิบหลักที่นำมาผลิตคือวัสดุ อุปกรณ์ และการจำหน่ายให้พ่อค้าคนกลาง โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ซื้อจากแหล่งผลิตด้วยตนเอง รองลงมา ซื้อวัตถุดิบหลักจากพ่อค้าคนกลาง และการจำหน่ายทั้งปลีกและส่ง รองลงมา จำหน่ายส่ง มีกำหนดราคาเอง รองลงมา พ่อค้าคนกลางเป็นผู้กำหนดราคา

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุน

สรุปได้ว่าการพัฒนาโรงเห้จากผักตบชวา จะมีต้นทุนในการผลิต แสดงให้เห็นว่าในการพัฒนาโรงเห้จากผักตบชวา จะมีต้นทุนในการผลิต ดังนี้ ค่าโรงเห้จักสานผักตบชวาต้นทุนมากที่สุด เป็นจำนวนเงิน 160.00 บาท รองลงมาคือ ค่าผ้าลายดอกไม้ เป็นจำนวนเงิน 120.00 บาท และค่ากว เป็นจำนวนเงิน 70.00 บาท มีวัตถุดิบทางตรงใช้ไปคือโรงเห้สานผักตบชวา เป็นจำนวนเงิน 160.00 บาท ค่าใช้จ่ายในการผลิตที่มากที่สุดคือค่าผ้าลายดอกไม้ เป็นจำนวนเงิน 120.00 บาท รองลงมาคือ ค่ากว เป็นจำนวนเงิน 70.00 บาท และค่าผ้าลายลูกไม้ เป็นจำนวนเงิน 50.00 บาท ต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์ที่มากที่สุดคือค่าใช้จ่ายในการผลิต เป็นจำนวนเงิน 285.00 บาท และรองลงมาคือ วัตถุดิบทางตรงใช้ไป เป็นจำนวนเงิน 160.00 บาท

4. ผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานผลิตภัณฑ์

การวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านต้นทุนและค่าใช้จ่าย ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในภาพรวม พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ รองลงมา ได้แก่ ด้านการผลิตและด้านต้นทุนและค่าใช้จ่าย ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการผลิตรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ คุณภาพสินค้ายังไม่สามารถแข่งขันในตลาด รองลงมา ได้แก่ วัตถุดิบหายาก วัตถุดิบไม่ได้คุณภาพ ความรู้ความสามารถในการผลิต และวัตถุดิบที่ใช้ไม่ปลอดภัยต่อร่างกายและทำลายสิ่งแวดล้อม ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านผลิตภัณฑ์รวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มีความน่าเชื่อถือว่าจะไม่เกิดเชื้อรา รองลงมา ได้แก่ การแข่งขันทางด้านราคา ความต้องการซื้อผลิตภัณฑ์ของตลาดไม่แน่นอน รูปแบบที่ผลิตยังไม่เป็นที่ต้องการของลูกค้า และการกวดราคาจากพ่อค้าคนกลาง ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านต้นทุนและค่าใช้จ่ายรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ค่าแรงงานในการจ้างคนงานจักสานสูง รองลงมา ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้มีราคาสูง และไม่มีเงินทุนเพื่อซื้อวัตถุดิบ

5. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์โรงเห้จากผักตบชวา

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปแบบ ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านการตั้งราคา และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ความพึงพอใจในปัจจัยการดำเนินงานผลิตภัณฑ์ในภาพรวม พบว่า ความพึงพอใจในปัจจัยการดำเนินงานผลิตภัณฑ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย รองลงมา ได้แก่ ด้านรูปแบบ ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านการตั้งราคา ความพึงพอใจในปัจจัยการดำเนินงานผลิตภัณฑ์ด้านรูปแบบรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รูปลักษณะ

มีสีสันลวดลาย และการตกแต่งที่น่าสนใจ รองลงมา ได้แก่ คุณภาพความคงทนเหมาะสม การออกแบบดีไซน์ที่สวยงาม และวัสดุที่ใช้ทำผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ ความพึงพอใจในปัจจัยการดำเนินการผลิตภัณฑ์ด้านประโยชน์ใช้สอยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน ผู้บริโภค รองลงมา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มีความสะดวกสบายในการใช้งาน และผลิตภัณฑ์มีลักษณะความแข็งแรงคงทนง่ายต่อการดูแลรักษา และจัดเก็บ ผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับขนาดสัดส่วนผู้ใช้ และผลิตภัณฑ์ที่บอกการใช้งานได้จริงและมีประโยชน์ใช้สอย สะดวกสบาย ความพึงพอใจในปัจจัยการดำเนินการผลิตภัณฑ์ด้านการตั้งราคา รวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ราคาสามารถจับต้องได้ รองลงมา ได้แก่ มีการระบุราคาไว้ชัดเจน มีการตั้งราคาตามขนาดผลิตภัณฑ์ มีการตั้งราคาโดยยึดต้นทุนเป็นเกณฑ์ และมีการตั้งราคาตามความเหมาะสมของความสวยงามของผลิตภัณฑ์ ความพึงพอใจในปัจจัยการดำเนินการผลิตภัณฑ์ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย รวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการขายผ่านอินเทอร์เน็ต รองลงมา ได้แก่ สถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์มีความสะดวกในการติดต่อ และมีการขายผ่านพ่อค้าคนกลาง

6. การพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา สรุปรูปข้อมูลและขั้นตอนการพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา

จากการลงพื้นที่ในหมู่บ้านเป็นการสำรวจการทำผลิตภัณฑ์จักสานรองเท้าจากผักตบชวา ในตำบลสันป่าม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เพื่อสำรวจรูปแบบ และวิธีการต่อยอดผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา โดยพบว่า มีรูปแบบรองเท้าที่หลากหลาย ทั้งรูปแบบดั้งเดิม และแบบใหม่ที่ทันสมัยดูทรงคุณค่า ประกอบกับด้านกระแสนิยมการตลาด จึงเลือกรูปแบบรองเท้าที่ทีมคณะผู้วิจัยสนใจที่จะนำมาพัฒนา และต่อยอดเพื่อใช้ในการเป็นแนวทางในการออกแบบใหม่ ซึ่งสามารถนำเอาผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา และต่อยอดผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา ได้นำมาวิเคราะห์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพจักสานรองเท้าจากผักตบชวา และตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภค ดังนั้นรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา และต่อยอดจากผักตบชวา โดยนำเอาข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ผล จึงได้ผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ขึ้น รูปแบบผลิตภัณฑ์รองเท้าที่ได้พัฒนา และต่อยอดตามความต้องการของกลุ่มอาชีพจักสานผักตบชวาในตำบลสันป่าม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ภาพที่ 1 ผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา ตำบลสันปาม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา ในตำบลสันปาม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ทั้ง 4 ด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเสนอขายต่อผู้บริโภคต้องมีการกระจายสินค้าด้วยช่องทางการจำหน่ายที่เหมาะสมทำให้สามารถกระตุ้นยอดขายได้ซึ่งสอดคล้องกับ อานนท์ พุทธิมา (2563) กล่าวว่า กิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการนำสินค้าและบริการของผู้ผลิตออกสู่ตลาด เพื่อ เสนอต่อผู้บริโภคโดยการจัดหาสถานที่ขายหรืออาศัยผู้เชี่ยวชาญทางการตลาดที่เป็นคนกลางช่วยในการนำเสนอสินค้า และบริการไปสู่ผู้บริโภคในเวลาและสถานที่ที่เหมาะสม

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา ในตำบลสันปาม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการขายผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับ วศรินทิพย์ เหลืองสุดใจชื่น (2559) กล่าวว่า การทำธุรกิจการซื้อขายสินค้าระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยทั้งสองฝ่ายไม่ต้องพบกัน แต่ใช้การติดต่อขายทางอินเทอร์เน็ตก็สามารถซื้อขายสินค้าได้ทุกรูปแบบ

3. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา ในตำบลสันปาม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านรูปแบบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รูปลักษณ์มีสีสันลวดลาย และการตกแต่งที่น่าสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับ อำไพ แสงจันทร์ไทย และ จิรวัฒน์ พิระสันต์ (2558) กล่าวว่า ลายเส้นและสีสรรที่มีการประดิษฐ์สร้างสรรค์ให้เกิดคุณค่าทางความงามและนำไปใช้ประดับตกแต่ง ในงานศิลปะประเภทต่างๆ ทั้งในงานทัศนศิลป์ ได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม

สถาปัตยกรรม และงานศิลปะประยุกต์ เช่น ออกแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบตกแต่ง ออกแบบนิเทศศิลป์และออกแบบพาณิชย์ศิลป์

4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา ในตำบลสันป่าม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านประโยชน์ใช้สอย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน ผู้บริโภค ซึ่งสอดคล้องกับ อำไพ แสงจันทร์ไทย และ จิรวัฒน์ พิระสันต์ (2558) กล่าวว่า รูปร่าง แบบอย่าง สิ่งใดๆ ที่สามารถตอบสนองความจำเป็นและความต้องการของตลาดหรือผู้บริโภคได้

5. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา ในตำบลสันป่าม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านการตั้งราคา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ราคาสามารถจับต้องได้ ซึ่งสอดคล้องกับ อานนท์ พุทธิมา (2563) กล่าวว่า ด้านราคาผลิตภัณฑ์ควรมีราคาขายเหมาะสมกับวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการผลิต และกำลังซื้อของผู้บริโภคในตลาดนั้น โดยอาศัยข้อมูลของกลุ่มผู้บริโภคให้ได้ข้อมูลก่อนทำการออกแบบและผลิต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา ตำบลสันป่าม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1.การพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวามีช่องทางการจัดจำหน่ายน้อย และยังไม่เป็นที่ต้องการของตลาด มีกลุ่มลูกค้าที่ยังไม่รู้จักผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา ดังนั้นผู้ผลิต ผู้จำหน่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรศึกษาช่องทางการจัดจำหน่ายในหลายๆรูปแบบ โดยคำนึงถึงความต้องการของตลาด ผู้บริโภค และผลตอบแทนที่จะได้รับ

2.ผลจากการศึกษาการลงทุนในการตัดสินใจของผู้ประกอบการ สินค้ามีลวดลายการตกแต่งที่ไม่หลากหลายเพียงพอทำให้มีแนวโน้มในการตัดสินใจลงทุนน้อยดังนั้นผู้ผลิตควรมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวาให้ทันสมัย เป็นที่ต้องการของตลาดเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ เช่น มีขนาดตามมาตรฐาน มีการตกแต่งที่สวยงามหลากหลายรูปแบบตรงตามความต้องการของผู้บริโภค

ข้อเสนอแนะของการศึกษาครั้งต่อไป

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา ตำบลสันป่าม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะการศึกษาในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจำหน่ายสินค้าผักตบชวาในประเทศไทยเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่าย และประชาสัมพันธ์สินค้าของชุมชน ในรูปแบบออนไลน์ให้แก่ชุมชนต้นแบบเพื่อเป็นช่องทางของรายได้มากขึ้น

2. ศึกษาการลงทุนในการตัดสินใจของผู้ประกอบการ การกำหนดราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์จักสานรองเท้าจากผักตบชวา และเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กิเลน ประลองเชิง. (2559 สิงหาคม 13). ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของผักตบชวา. แหล่งที่มา :

<https://th.wikipedia.org/wiki/ผักตบชวา>

วศิรินทิพย์ เหลืองสุดใจชื่น (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าผ่านทางระบบพาณิชย์

อิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเขตอำเภอเมือง. มหาวิทยาลัยศิลปากร

ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ปริญ ลักษิตานนท์ และศุภกร เสรีรัตน์. (2552). การบริหารการตลาดยุคใหม่.

กรุงเทพมหานคร: เพชรจรัสแสงธุรกิจ

อานนท์ พุทธิมา. (2563).ปัจจัยส่วนประสมการตลาด (7P's) ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าไทยของ
ชาวจีนผ่านทางเว็บไซต์ ออนไลน์,วารสารโครงการทวีปริญญาทางรัฐประศาสนศาสตร์และ
บริหารธุรกิจ. 1-13

อำไพ แสงจันทร์ไทย และ จิรวัดน์ พิระสันต์ (2558).การพัฒนาเฟอร์นิเจอร์จากผักตบชวาของกลุ่ม

จักสานผักตบชวามานว่งอำเภอลานกระบือจังหวัดกำแพงเพชร.วารสารวิชาการศิลปะ

สถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร 6(2).165-178